

รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลกล้วยไม้ไทย
ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (อพ.สธ.-มจ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕
วันศุกร์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. ผ่านระบบออนไลน์

.....

รายชื่อที่ปรึกษาผู้มาประชุม

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรวิษ วรรณไกรโรจน์	ที่ปรึกษา
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทยา เจนจิตติกุล	ที่ปรึกษา

รายชื่อที่ปรึกษาผู้ที่ไม่มาประชุม (ติตราขการอื่น)

๑. นายพรชัย จุฑามาศ	ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.อบฉันท ไทยทอง	ที่ปรึกษา
๓. ดร.สมราน สุดดี	ที่ปรึกษา
๔. ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์	ที่ปรึกษา
๕. คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ที่ปรึกษา

รายชื่อคณะกรรมการผู้มาประชุม

๑. ดร.ปราโมทย์ ไตรบุญ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ วัฒนฐานะ	รองประธานกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐา โพธาภรณ์	กรรมการ
๔. อาจารย์ ดร.อภิรดา สถาปัตยานนท์	กรรมการ
๕. นางสาวจิราภรณ์ มีวาสนา	กรรมการ
๖. นายสลิล สิทธิจักรธรรม	กรรมการ
๗. นายคมสัน ศรีตัน	กรรมการ
๘. นายองค์ สุริยเมฆะ	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล	กรรมการและเลขานุการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขาวินิตย์ ธาราฉาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อคณะกรรมการผู้ที่ไม่มาประชุม (ติตราขการอื่น)

๑. ดร.ปิยเกษตร สุขสถาน	รองประธานกรรมการ
๒. ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์	รองประธานกรรมการ
๓. อาจารย์ ดร.วิทยา ผาคำ	กรรมการ
๔. อาจารย์วัชรศักดิ์ มาเกิด	กรรมการ
๕. อาจารย์ ดร.จุฑามาศ พิลาดี	กรรมการ
๖. นายรัฐวิทย์ สรวุฒินัย	กรรมการ
๗. นายไพรวลัย ศรีสม	กรรมการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ดร.กนกอร ศรีม่วง
๒. นายสัตวแพทย์วิทิต พุ่มศลงฆาร
๓. นายทศพร ชนุกคุณ
๔. นางสาววิรัต รุจิชัยพิมล
๕. นางสาวพีรดา แก้วทองประคำ
๖. นางสาววิภาวี นิละปะกะ

เริ่มประชุม ๑๓.๓๐ น.

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ดร.ปราโมทย์ ไตรบุญ ประธานคณะกรรมการฯ ได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

๑.๒ เลขานุการแจ้งเพื่อทราบ

๑.๒.๑ ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทย ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (เพิ่มเติม)

เลขานุการ (อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล) เสนอต่อที่ประชุม ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทย ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานเพิ่มเติม ๒ ท่าน ได้แก่ ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญาพงษ์ เจริญทรัพย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อพ.สธ. และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองชัย จูวัฒนสำราญ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (เลขามูลนิธิกล้วยไม้ไทย)

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบตามที่ได้เสนอมา

๑.๒.๒ ประกาศแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทย ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เลขานุการ (อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล) เสนอต่อที่ประชุม ด้วยที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทย ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทย ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลชื่อและประวัติกล้วยไม้ไทยสู่การจัดทำระบบฐานข้อมูลช็อกกล้วยไม้ไทยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ วัฒนฐานะ เป็นประธานคณะทำงาน ดร.กนกอร ศรีม่วง ดร.อัญชลี น่วมมี คุณคมสัน ศรีตัน คุณรัฐวิทย์ สราวุธวินัย คุณฐิติพร ปิงยศ คุณศุภลักษณ์ ภูมิคง นายสัตวแพทย์วิทิต พุ่มศลงฆาร เป็นคณะทำงาน ซึ่งมีอาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และคุณอดิศักดิ์ การพืงตน เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบตามที่ได้เสนอมา

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลชื่อกล้วยไม้ไทยฯ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ วันศุกร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ ผ่านระบบออนไลน์ พิจารณารายงานการประชุมแล้วไม่มีข้อแก้ไข จึงรับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

๓.๑ แนวทางการจัดทำฐานข้อมูลชื่อกล้วยไม้ไทย กรณีมีชื่อวิทยาศาสตร์ ไม่มีชื่อไทย

เลขานุการ (อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล) เสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลชื่อกล้วยไม้ไทย กรณีมีชื่อวิทยาศาสตร์ ไม่มีชื่อไทยตามมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ได้แก่ คัดแยกกล้วยไม้ที่มีชื่อวิทยาศาสตร์แต่ไม่มีชื่อไทย จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของชื่อวิทยาศาสตร์จาก World Checklist of Selected Plant Families (WCSP) ตรวจสอบชื่อไทยจากหนังสือชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ของศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันท์ และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่มีการตีพิมพ์ทางวิชาการ เช่น หนังสือพรรณพฤกษชาติแห่งประเทศไทย หนังสือกล้วยไม้เมืองไทย ของรองศาสตราจารย์ ดร.อบฉันท ไทยทอง หนังสือกล้วยไม้ป่าเมืองไทย ของคุณสลิล สิทธิจักรธรรม หนังสือ รวมถึงฐานข้อมูลพรรณไม้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จากนั้นนำเข้าที่ประชุมให้คณะกรรมการดำเนินงานฯ พิจารณา เมื่อได้มติที่ประชุมแล้วให้นำประกาศโฆษณาให้ทราบโดยทั่วกันและสามารถคัดค้านได้ เมื่อมีการคัดค้านให้นำเหตุแห่งการคัดค้านนั้นเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานฯ อีกครั้ง เมื่อได้ชื่อที่ได้รับการยอมรับแล้วจะทำการส่งให้หน่วยงานที่ใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกัน เช่น กรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ เพื่อปรับแบบแผนของฐานข้อมูลให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยระหว่างดำเนินการตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์พบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการยุบและแยกสกุลของวงศ์กล้วยไม้ ทำให้ชื่อวิทยาศาสตร์ไม่ตรงกัน

ข้อเสนอแนะที่ประชุม

๑. การตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องพร้อมทั้งชื่อผู้ตั้งชื่อพืช (author name) ให้ตรวจสอบแหล่งข้อมูล ๒ แหล่ง คือ ๑) World Checklist of Selected Plant Families (WCSP) ของสวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร และ ๒) หนังสือพรรณพฤกษชาติไทยวงศ์กล้วยไม้ เล่ม ๑ และ ๒

๒. การตรวจสอบชื่อไทย (Thai name) ให้ตรวจสอบจากหนังสือชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ของศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันท์ เป็นหลัก และชื่อท้องถิ่น (Vernacular name) อื่นๆ ให้ตรวจสอบจากหนังสือหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่มีการตีพิมพ์ทางวิชาการ และให้ใส่สัญลักษณ์ตัวห้อยที่เป็นตัวเลขไว้ที่ชื่อนั้นๆ เพื่อความสะดวกในการสืบค้นที่มาของชื่อ

๓. ในกรณีกล้วยไม้สกุลที่ถูกยุบ เมื่อตรวจสอบจากหนังสือพรรณไม้แห่งประเทศไทย ของศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันท์ แล้วพบชื่อไทยและมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย ให้คงชื่อไทยเอาไว้และให้คณะกรรมการดำเนินงานฯ พิจารณาเป็นกรณีไป

๔. กรณีกล้วยไม้ที่ไม่มีชื่อไทย ให้คัดแยกแล้วแจ้งเวียนไปยังผู้ปลูกเลี้ยง ผู้ใช้ประโยชน์ รวมถึงผู้ที่ศึกษาตัวอย่างพรรณไม้ของกล้วยไม้สกุลนั้นๆ ให้ใส่ชื่อที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย แล้วจึงนำมาให้ที่ประชุมพิจารณาชื่อกกลางและรับรองชื่อที่ใช้ต่อไป

๕. กรณีชื่อกล้วยไม้ที่มีคำว่าเอื้อง ซึ่งมีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย โดยถ้าตัดคำว่าเอื้องออกแล้วเหลือแค่ ๑ พยางค์ เช่น เอื้องคำ เอื้องผึ้ง ให้คงคำว่าเอื้องเอาไว้ แต่หากกรณีที่มีการตั้งชื่อใหม่ไม่ควรมีคำว่าเอื้อง

๖. ที่ประชุมเสนอให้ติดต่อทาง Cites ประเทศไทย เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับชื่อทางการค้า รวมถึงการใช้ประโยชน์ทางการค้าของกล้วยไม้ อาจจะได้ชื่อไทยที่ใช้ทางการค้ามาด้วย

๗. ในกรณีการรวบรวมภาพถ่ายที่ถูกต้อง สามารถรวบรวมได้จากเครือข่ายผู้ปลูกเลี้ยง รวมถึงนักนิยมนิยมธรรมชาติ โดยมอบหมายให้เลขานุการทำเอกสารขอความอนุเคราะห์ภาพถ่าย เพื่อใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลกล้วยไม้ไทย ซึ่งลิขสิทธิ์ภาพทั้งหมดจะเป็นของผู้ถ่ายภาพเท่านั้น

๘. กรณีประกาศโฆษณาชื่อที่ผ่านการรับรองจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานฯ ให้ทราบโดยทั่วกันและอนุญาตให้มีคัดค้านได้ โดยเหตุผลที่สามารถคัดค้านได้ คือ ๑) มีเอกสารทางวิชาการที่มีการบันทึกไว้เกี่ยวกับชื่อที่มีการอัปเดตสามารถคัดค้านได้ ๒) กรณีชื่อที่มีการใช้ชื่อพื้นเมืองอย่างแพร่หลาย ซึ่งชื่อกลางไม่เป็นที่รู้จัก สามารถคัดค้านได้ และ ๓) ชื่อที่ใช้ชื่ออย่างแพร่หลายแต่ไม่ตรงกับลักษณะ สามารถคัดค้านได้

๙. ในการประชุมครั้งต่อไปให้คณะทำงานโครงการฐานข้อมูลชื่อกล้วยไม้ไทยฯ แจ้งแก่ที่ประชุม เพื่อเลือกสกุลในการจัดการข้อมูล โดยให้เลือกสกุลกล้วยไม้ที่มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย เช่น สกุลรองเท้านารี (*Paphiopedilum*) สกุล Calenthe สกุล Phius รวมถึงกล้วยไม้ดินในหนังสือพรรณพฤกษชาติไทยวงศ์กล้วยไม้ เล่ม ๑ และ ๒ มาพิจารณาก่อน

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและยอมรับข้อเสนอ

นายคมสัน ศรีตัน เสนอต่อที่ประชุม ในกรณีที่มีกล้วยไม้มีชื่อไทยอยู่แล้ว แต่ชื่อนั้นไม่ตรงกับลักษณะของกล้วยไม้นั้นๆ เช่น เอื้องสายสีดอ ที่ตรวจสอบในสภาพธรรมชาติแล้วมีมากกว่า ๔ ดอก ต้องทำเช่นไรในกรณีนี้

มติที่ประชุม ให้พิจารณาเป็นกรณีไป ในกรณีชื่อที่ถูกใช้อย่างแพร่หลาย ให้ขยายความถึงความหลากหลายของลักษณะที่พบเพิ่มเติม แต่ในกรณีเป็นชื่อที่ไม่มีการใช้อย่างแพร่หลาย แล้วพบว่าชื่อไม่สอดคล้องกับลักษณะที่พบสามารถเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องได้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

๔.๑ กำหนดวันเวลาในการประชุม และวันเวลาในการนัดประชุมครั้งต่อไป

เลขานุการ (อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล) ทารือในที่ประชุม ควรมีการประชุมกรรมการดำเนินงานโครงการฐานข้อมูลชื่อกล้วยไม้ไทยฯ ครั้งต่อไปในวันเสาร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

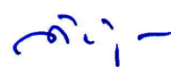
มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันในวันเสาร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

ปิดประชุม เวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสาวพีรดา แก้วทองประคำ)

ผู้บันทึกการประชุม

(อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล)

กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม